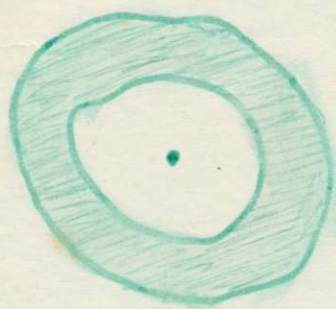

LYRA

MÉLYÉG MEGFIGYELÉSEK

2.

SZ.B., KAPOSVÁR, 1970. (KÉZIRAT.)

GOMBÁS GÉZA /Kaposvár/ :
=====

5 cm f/7 refraktor.

8 cm f/4 RFT.

Andromeda:

- NGC.752. 5L/10x: Nagy, laza halmaz, kb. 20 fényesebb csillag.
8T/20x: Nagy, laza halmaz, kevés csillag, fényesebbek és halványak vegyesen.

Aquarius:

- M. 2. 5L/10x: Könnyű, nagy, homályos szélű ködfolt.
8T/13x: Könnyű, csinos, igen fényes gömbhalmaz.
20x: Fényes, a közép felé fényessége nő.
34x: Nagy, még most is igen fényes, de szemcsézettség nem látszik.
- M.72. 8T/20x: Kicsi, szürke ködösség.
34x: Nagyobb, nem fényes középpel; mellette egy fényesebb csillag.
- M.73. 8T/20x: Halvány, ködös csillag.
34x: 1-2 halvány, homályos csillag.
- NGC.7009. 8T/20x: Csak csillagnak látszik.
34x: Ködgyanus csillag.
55x: Igen fényes, parányi korong.

Capricornus:

- M.30. 5L/10x: Könnyű kis ködösség, csillagszerű maggal.
8T/13x: Kicsi, de fényes ködösség, csillagszerű maggal.
20x: U.a., jobban széthuzva.
34x: Nagy, jól látható, fényes, de a mag csillagszerű maradt.

Cassiopeia:

- M.52. 8T/20x: Nagy, fényes, ködös halmaz, sok halvány, ködös csillaggal.
- M.103. 8T/20x: Kis téglalap alakú csoport, kevés fényesebb csillagból.
55x: Kb. 6 csillagból álló hosszukás csoport.
- NGC.129. 8T/55x: Igen halvány, közepes átmérőjű ködösségnek látszik csak.
- NGC.133. 8T/55x: Néhány csillagból álló, köd nélküli halmaz.
- NGC.146. 8T/55x: Közepes nagyságú, ködös halmaz, néhány halvány csillag látszik benne.
- NGC.225. 8T/20x: Mindössze néhány csillagból álló laza halmaz.
- NGC.436. 8T/34x: Pici ködösség.
55x: Néhány halvány csillag látszik a halmazból, ködös háttér előtt.
- NGC.457. 8T/34x: Közepes átmérőjű halmaz, mint egy repülő madár, fényesebb csillagok, két igen fényes csillag is van a szélénél.
- NGC.559. 8T/20x: Kis ködös folt.
55x: Zárt halmaz, egy-két ködbeágyazott halvány csillag.

- NGC.637. 8T/20x: Halvány kis ködös folt; egy-két halvány csillaggal.
55x: Szoros halmaz; kb.5-6 halvány csillag ködbeágyazva.
- NGC.654. 8T/20x: Egy fényesebb csillag mellett halvány ködösség.
55x: Kis ködösség,néhány halvány csillaggal.
- NGC.659. 8T/20x: Ködös csillag.
55x: Nem felbontott,diffuz ködösség.
- NGC.663. 8T/20x: Közepes átmérőjű halmaz,különböző fényességű csil-
lagokból.
- NGC.7788. 8T/37x: Mindössze parányi ködösségként látszik,elfordított
látással.
- NGC.7789. 8T/20x: Egész könnyű,nagy,ködös halmaz,néha parányi csilla-
gok villannak fel.
37x: Közepes felbontás,megmaradva a ködösség is.
- NGC.7790. 8T/20x: Könnyű,ködös,zárt halmaz,egy-két igen halvány
csillaggal.
- H.21. 8T/37x: Kis,bizonytalan ködfoltnak látszik elfordított
látással.

Cetus:

- M.77. 5L/20x: Pici szürke folt elfordított látással.
8T/20x: Könnyű,kerek szürke folt elfordított látással.

Perseus:

- M.34. 5L/20x: Könnyű,durva halmaz,néhány fényesebb csillaggal.
8T/20x: U.a.látvány,de a kb.30 fényesebb csillag mellett
halványabbak is feltűnnek.

NGC.869.és

- NGC.884. 5L/20x: Könnyűek; sok fényes és halvány csillag raja
mindegyik.
8T/20x: Pompás látvány,a fényesek mellett rengeteg halvány
csillag jön.

Pisces:

- M.74. 8T/13x: Tojásalaku nagy szürke folt,elfordított látással.
20x: U.a.,jobban széthuzva még halványabban.

Taurus:

- M.45. 5L/20x: A fél látómezőt tölti be ez a szikrázó halmaz.
8T/20x: Pompás látvány; az egész látómezőt betölti.

Triangulum:

- M.33. 8T/20x: Nagy,halvány folt,elfordított látással.

12,2 cm f/7,3 reflektor.

Andromeda:

- M.31. 24x: Nyújtott alakja tisztán kivehető; a közép fényessége felülmúlja a szélek fátyolos ködösségét.
45x: Már nem lehet az egészet egyszerre a látómezőben látni.
- M.32. 24x: Alig különböztethető meg egy csillagtól, ködös kis pont.
45x: Tisztán kivehető ködösség.
- M.110. 24x: Az előbbinél nagyobb, de jóval halványabb, a közepe fényesebb.
45x: Hasonló látvány a 24x-hez.
- NGC.752. 24x: Szétszórtan elhelyezkedő csillagok halmaza.
45x: A középtájban lévő parányi ködösség halvány csillagokra bomlik.

Hercules:

- M.13. 24x: Jól látható ködfolt, közepe jóval fényesebb a szélekhez képest.
45x: Az előzőhöz hasonló látvány.

Perseus:

- NGC.869. 24x: 4-5 csillag látható a halmaz előtt; laza eloszlású halmaz; központi sűrűsödés nem észlelhető.
45x: Nagy kiterjedésű, teljesen csillagokra bontva.
- NGC.884. 24x: Kisebb kiterjedésű a másik halmaznál, a közép táján gyenge sűrűsödés; 3-4 közepes fényességű csillag van előtte.
45x: Teljesen hasonló a 24x-hez; szinte teljesen csillagokra bomlik.

Triangulum:

- M.33. 24x: Nagyon halványan derengő ködösség; nagyobb felületű mint az M.110.
45x: Szinte teljesen láthatatlan.

12x40, keresőtávcső.
 13 cm f/3,5 RFT.
 19 cm f/7,3 reflektor.

Andromeda:

- M.31. 13T/30x: Nagyon nagy, elnyult fényfolt, koncentrált fényes maggal.
 60x: A külső halvány részek elvesznek, szinte betölti a mag fénye a látómezőt.
 19T/95x: Még hatalmasabbnak tűnik, de RFT-vel szebb! A mag már nem annyira koncentrált, egyenlőtesebben fénylik.
- M.32. 13T/30x: Erősen ködös, csillagszerű kis korong, fényes.
 60x: Ködös szélű kis korong,
 19T/95x: U.a., csak nagyobb s halványabb.
 190x: " " " "
- M.110. 13T/30x: Homályos folt, elmosódó peremmel.
- NGC.404. (13T/60x) Nem tudtam meglátni, annak ellenére hogy könnyűnek kellene lenni; észlelését zavarja a közeli Béta AND.
 19T/95x: Nagyon könnyű, elmosódott szélű kis fényfolt.
- NGC.752. 12x40.K: Látszik.
 13T/30x: Nagy területen szétszórt, nyílt halmaz.

Auriga:

- M.36. 12x40.K: Fényes kis ködként látszik.
 13T/30x: Jóval kisebb az M.37- és 38-nál, de fényesebbnek tűnik; részben felbomlik.
 60x: Tühegynyi csillagokra bomlik.
- M.37. 13T/30x: Felbomlik csillagokra, de ködös marad.
 60x: Teljesen felbomlik.
- M.38. 12x40.K: Látszik némi felbontás.
 13T/30x: Fényes csillagok kereszt-alaku elrendeződése; kissé "nyilazott" a kereszt alak.
 60x: Már túl szétszórt.

Cassiopeia:

- M.52. 12x40.K: Látszik.
 13T/30x: Kis halvány ködösség, a szélén egy fényesebb csillag látszik.
 60x: Néhány halvány csillag látszik a ködösségben.
- M.103. 13T/30x: Kicsiny fényes csillagcsoport; nehéz elkülöníteni a környezet sok csillagától.
 60x: 4 fényesebb csillaga látszik jól csak.
- NGC.663. 12x40.K: Látszik.
 13T/30x: Kevés csillag ködösségben.
 60x: Még több halványabb csillag is látszik a ködös hátterben. Számomra szebb és kiemelkedőbb az M.52-nél és 7789-nél.

NGC.7789. 12x40.K: Látszik.

13T/30x: Halvány ködösség, kevés csillaggal keverve; nagyobb az M.52-nél, szintén egy fényesebb csillag van a szélénél.

P e r s e u s:

M.34. 12x40.K: Részben felbontva mutatja./Szabadszemmel is látszott/.
13T/30x: Szép fényes csillagokból áll; a legjobb kis nagytávolságokkal.

M.76. 13T/30x: Homályos kis folt.

60x: U.a., de halványabb és nagyjából háromszög alakú.

19T/95x: Jól látszik, feltűnő első látásra is. Egyenletes fényes; az oldalak már nem annyira háromszög alakúak, hanem íveltebbek, majdnem korong.

NGC.869.

NGC.884. 12x40.K: Csinos nyilthalmazok, felbontottan.

13T/30x: Beleférnek egy látómezőbe; a sok fényes csillag együttese lenyűgöző látvány!

Triangulum:

M.33. 12x40.K: Jól látszik, nagy./Szabadszemmel is sejthető./

13T/30x: Nagy fényfolt, a pereme fokozatosan megy át az égbolt színébe. Némi fényesedést mutat a közép felé, de ez nem hirtelen.

60x: A halvány részek elvesznek.

Andromeda:

- M.31. 58x: Nagyon nagy, nagyon fényes, feltűnő ködfolt, fényes ovális középpel, kétoldalt hosszan elnyúló halvány részekkel.
94x: Főleg a középső fényes ovális látszik jól, a halvány részek nem férnek a látómezőbe; a közép felé fokozatosan fényesedik, egészen a középpontig, amely azonban nem csillagszerű.
- M.32. 58x: Kis gömbhalmazhoz hasonlít.
94x: Kis kerek ködfolt, fényes, a széleken halványabb.
157x: Szép nagy, fényes korong, elmosódott szélekkel.
- M.110. 58x: Jól látható és elég nagy ködfolt, kissé ovális, eléggé halvány, a szélek felé különösen.
94x: Nagy ködfelület; elhalványult szélekkel, a középső zóna fényesebb.
157x: Tul halvány, nehéz észrevenni.
- NGC.752. 58x: Az egész látómezőt kitöltő nagy halmaz; lazán szét-szóródott nagyszámú csillag, különféle fényességekkel, sok látszólagos aszterizmusban csoportosulva.
- NGC.7662. 58x: Extrafokális csillagként látszik, egészen fényes s jól felismerhető.
94x: Kicsiny, de szabályos korong.
157x: Szép fényes korong, mintha kissé ovális lenne.

Hercules:

- M.13. 58x: Nagyon fényes és feltűnő, nagy, szabályos kerek folt, középen sokkal fényesebb, a szélek felé fokozatosan csökkenve.
94x: Felbontás főleg a széleken, de a belseje is szemcsézett.
157x: Nagyon jó felbontás, a belső rész fényes háttére előtt is sok felbontott csillag, a szélek felé nagyon jól meg lehet különböztetni a csillagokat, a legszállan egész lazák.

Lyra:

- M.56. 58x: Elegendő halvány kis ködfolt, nincs fényesebb közepe, a szélek még-halványabban elmosódottak.
94x: Nagyjából kerek, kis szabálytalansággal; felbontás bizonyos zonytalan, mintha néhány csillag néha felvillanna.
157x: A felbontás határozott jelei, de nem sok csillagra; ködfolt háttér előtt.
- M.57. 58x: Kicsiny kör alakú korong, középen egy fekete ponttal.
94x: Biztosan látszó sötét lyukkal.
157x: Szabályos gyűrű, kissé ovális, a végek mintha kissé halványabbak lennének; belseje nem teljesen fekete.

Pegasus :

- M.15. 58x: Nagyon fényes és feltűnő, de nem rendkívüli nagy, szabályos kerek folt, a fényes középső rész viszonylagos mérete nagy, ezt övezi egy kifelé halványuló zóna.
94x: Nagyobb képméret, de nem mutat többet.
157x: Mintha kissé szemcsés lenne, a halvány zóna egyenetlen fényű és szabálytalan körvonala.

Perseus:

- M.34. 58x: Nagyon szép, jól felbontott halmaz, majdnem betölti a látómezőt; viszonylag kevés csillag elég lazán szét-szórva; a fényesebb csillagok az Orion csillagképhez hasonló alakzatban; több helyen kisebb csillagcsoportosulások.

- M.76. 58x: Feltűnő, jól felismerhető kis ködfolt.
94x: Korongszerűbb látvány; egyenletes fényű.
157x: Hosszukás, nagyjából téglalap alakú.

NGC.869.

- NGC.884. 58x: Nagy, fényes, feltűnő kettőshalmaz, jól felbontottak, sok fényes és halvány csillagra; épphogy egyszerre beleférnek a látómezőbe; a 884. szélénél a "vörös csillag" inkább vöröses-sárgának látszik.

Pisces:

- M.74. 58x: Könnyen látható, nagy, kerek folt, bizonytalan, elmosódott határokkal, gyenge, diffúz fényű. /Csak ha sötét az ég s ha elég magasan is van a horizont felett/.
94x: Nagyobb és sokkal gyengébb, de még látszik.
157x: Nehezen érzékelhető fényéből valami.

Triangulum:

- M.33. 58x: Nagyon nagy kiterjedésű, elég homályos ködfolt, belseje fényesebb, a szélekig nagyon lecsökken; kissé ovális, de nehéz megállapítani, mert elmosódott a határvonala.

Vulpecula:

- M.27. 58x: Nagy, feltűnő, fényes korong, a két csorbulással.
94x: Az alak jobban kivehető.
157x: Látványa a legjobban hasonló "kettős súlyzó"-hoz.